

мета простору, небувалою раніше за масштабами та інтенсивністю обміну студентами та викладачами.

З точки зору розподілу навчального навантаження, навчальний план класичного європейського зразка виглядає таким чином. У рік студенти вивчають, як правило, 10 дисциплін (по 5 за семестр). Аудиторне навантаження на дисципліну — три години, отже, тижневе навантаження становить, як правило, 15 годин (доклад проф. А. М. Колота на президії Науково-методичної комісії з економіки і підприємництва 31 березня 2004 р.).

Тому підвищеної уваги потребує удосконалення структури робочого часу студента. При такому перерозподілі структури робочого часу студента на передній план виходить організація самостійної роботи та контроль за її ефективністю. Вирішення цих питань без застосування новітніх технологій навчання (комп'ютерна техніка, системи дистанційного навчання і таке інше) практично не можливо.

На шляху до створення систем, які будуть надавати студенту можливість самостійного вивчення як теоретичного, так і практичного матеріалу з дисципліни, виникають деякі проблеми:

- студент не має навички отримувати матеріал навчального курсу з дисплея комп'ютера (його менталітет потребує печатного матеріалу);
- викладачі не мають досвіду створення навчальних матеріалів у середовищі комп'ютерного (віртуального) світу;
- менталітет викладача (на жаль) все ще не може відійти від технології викладання навчальної дисципліни традиційними засобами.

Отже, вирішення цих проблем може розкрити, з одного боку, шлях викладачу до новітніх технологій викладання навчальних дисциплін, а з іншого — студент поступово навчається двом речам: по-перше, змінюється підхід до вивчення дисциплін навчального плану (більше працювати самостійно); по-друге, поступово з'являється жага до засвоєння новітніх технологій навчання.

В. М. Сидоренко, канд. екон. наук, доцент,
В. Г. Кравченко, асистент кафедри інформатики

ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Важливою складовою навчальної діяльності була і залишається система контролю знань студентів. Ця проблема є актуальною, а з огляду на приєднання до вимог європейської спільноти її актуальність на порядок зростає.

Сьогодні освіта не може бути вдосконалена без принципового переосмислення ролі викладача у навчально-виховному процесі. Викладач нині повинен навчатися керувати діяльністю як усієї групи, так і окремого студента. Проте це неможливо за традиційного уявлення про педагогічний процес. Кращі викладачі завжди ведуть пошук, використовують активні методи навчання, роботу в малих групах, бригадах, парах. Кожен викладач бере на озброєння все найкраще. Використовують технічні засоби навчання, комп'ютерну техніку, збільшують час самостійної роботи на заняттях.

Пошук нових форм самостійної роботи зумовив створення *модульно-рейтингової системи* оцінки знань студентів. Вона націлена на забезпечення ритмічної роботи, для чого дисципліну, що вивчається, розбивають на окремі блоки-модулі. Уся традиційна і нетрадиційна самостійна робота стимулюється відповідною кількістю балів. У підсумку студент набирає їх суму, яка зумовлює його рейтинг.

Основні принципи, якими необхідно керуватися під час контролю в межах рейтингової системи:

1) контрольні завдання мають бути взаємозв'язаними і взаємозумовленими, тобто становити систему;

2) систему контрольних завдань необхідно складати так, щоб вона забезпечувала реалізацію різних функцій перевірки (оцінка навчання, розвиток, стимул, корекція);

3) система контрольних завдань має забезпечувати ефективну перевірку основних якостей знань — повноту, глибину, системність, міцність, оперативність, конкретність, узагальненість;

4) результативність виконання контрольних завдань, відповідних рівням знань, оцінюються в балах на основі поелементного аналізу.

У процесі підготовки до приєднання до Болонського процесу виникають деякі проблеми впровадження новітніх технологій оцінювання, які було б доцільно вирішити:

- розробити найбільш конструктивні підходи до оцінювання знань студентів з урахуванням накопиченого досвіду;

- осмислити та опанувати систему оцінювання знань за шкалою ECTS, тобто шкалою Європейської системи залікових кредитів.

Необхідно добитися такого стану речей, щоб оцінювання виконувало притаманні йому функції, — контролю і мотивації.

Реалізація функції мотивації означає, що система оцінювання має спонукати студентів до плідної, систематичної роботи та досягнення на цій основі більш якісного рівня знань. Виконання функції контролю має забезпечувати об'єктивність оцінки, діагностика реального рівня навчальної роботи.